

Số: 01/2025/QĐST - DS

Gia Lai, ngày 18 tháng 7 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 8 - GIA LAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lại Hùng Hưng

Thư ký phiên họp: Bà Phạm Thị Thúy – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Đức Cơ, tỉnh Gia Lai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 8 - Gia Lai tham gia phiên họp:
Bà Nguyễn Thị Thanh Tâm – Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 7 năm 2025 tại Tòa án nhân dân khu vực 8 - Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự do Tòa án nhân dân huyện Đức Cơ, tỉnh Gia Lai (cũ) thụ lý số: 22/2025/TLST - DS ngày 05 tháng 6 năm 2025 về yêu cầu “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐST - DS ngày 04 tháng 7 năm 2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Bà Lê Thị T, sinh năm 1993, địa chỉ: Thôn T, xã I, huyện Đ, tỉnh Gia Lai (cũ) nay là: Thôn T, xã I, tỉnh Gia Lai (Có mặt).

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*** Bà Lê Thị V, sinh năm 1985; giới tính: nữ; nơi thường trú: Thôn T, xã I, tỉnh Gia Lai (cũ) nay là: Thôn T, xã I, tỉnh Gia Lai (Vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ có tại hồ sơ và tại phiên họp, bà Lê Thị T trình bày:

Bà có người chị tên Lê Thị V, sinh năm 1985; giới tính: nữ; nơi thường trú: Thôn T, xã I, tỉnh Gia Lai (cũ) nay là: Thôn T, xã I, tỉnh Gia Lai. Bà Lê Thị V bị bệnh tật bẩm sinh, thiếu năng trí tuệ, được hưởng chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng.

Bà đã đưa bà Lê Thị V đi giám định pháp y tâm thần. Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 107/KLGD, ngày 16/5/2025 của Trung tâm P thuộc Bộ Y kết

luận: Bà Lê Thị V là người mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Bà Lê Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị V mất năng lực hành vi dân sự.

* Tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 8 – Gia Lai đề nghị: Áp dụng khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự; các Điều 27, 144, 149, 370, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

- Tuyên bố bà Lê Thị V là người mất năng lực hành vi dân sự.
- Buộc bà Lê Thị T chịu 300.000 đồng lệ phí Tòa án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 8 - Gia Lai nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Lê Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị V là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà T là người có quyền yêu cầu và yêu cầu của bà T thuộc trường hợp theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự và việc dân sự này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đức Cơ, tỉnh Gia Lai nay là Tòa án nhân dân khu vực 8 - Gia Lai.

[2] Về nội dung:

Bà Lê Thị T có người chị là Lê Thị V. Bà V có biểu hiện bệnh tâm thần, thiếu năng trí tuệ, được hưởng chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng.

Bà Lê Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị V là người mất năng lực hành vi dân sự. Kèm theo đơn yêu cầu, bà T cung cấp cho Tòa án chứng cứ là: Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 107/KLGD, ngày 16/5/2025 của Trung tâm P thuộc Bộ Y.

Kết luận giám định pháp y tâm thần số 107/KLGD kết luận:

- Kết luận về y học: Hiện tại (tại thời điểm giám định) đương sự Lê Thị V bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần không biệt định, mức độ nặng.

(Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 có mã bệnh: F79 - ICD.10).

- Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi:

Hiện tại (tại thời điểm giám định) đương sự Lê Thị V: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định:

“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

Như vậy, việc bà Lê Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị V mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, cần chấp nhận.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị T phải chịu lệ phí Tòa án theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ Luật dân sự; khoản 1 Điều 27, các Điều 144, 149, 370, 371, 372, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị T.

- Tuyên bố bà Lê Thị V, sinh năm 1985; giới tính: nữ; nơi thường trú: Thôn T, xã I, tỉnh Gia Lai (cũ) nay là: Thôn T, xã I, tỉnh Gia Lai là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí Tòa án: Buộc bà Lê Thị T chịu 300.000 đồng (*Ba trăm ngàn đồng*) lệ phí Tòa án, được khấu trừ vào 300.000 đồng (*Ba trăm ngàn đồng*) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số 0008053 ngày 02 tháng 6 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đức Cơ, tỉnh Gia Lai (cũ). Bà T đã nộp đủ tiền lệ phí Tòa án.

Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo lên Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai để yêu cầu giải quyết lại theo thủ tục phúc thẩm.

Khi không còn trong tình trạng mất năng lực hành vi dân sự, người bị Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự có quyền có quyền yêu cầu Tòa án hủy bỏ quyết định tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự.

Nơi nhận:

- VKSND khu vực 8 – Gia Lai;
- THADS tỉnh Gia Lai;
- Các đương sự;
- UBND xã Ia Krêl;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lại Hùng Hưng

